

<http://www.kielipuolenpaivakirja.fi/2019/09/homo-secundus-on-hauska-paallekayva-ja-provokatiivinen-performanssi-ajastamme-ajatuksia-herattaneen-esityksen-kivijalkoja-olivat-oivaltava-koreografia-ja-uepa-nayttelijantyö/>

Kielipuolen päiväkirja

Teatteriblogi



Homo Secundus on hauska, päälleikävä ja provokatiivinen performanssi ajastamme – Ajatuksia herättäneen esityksen kivijalkoja olivat oivaltava koreografia ja upea näyttelijäntyö

Kirjoittaja [Kielipuolen päiväkirja](#) Julkaistu [28.9.2019](#) Kategoriat [Teatteri Telakka](#), [Uncategorized](#) Avainsanat [Homo Secundus](#), [Miko Kivinen](#), [Riikka Puumalainen](#), [Teemu Mäki](#)



Riikka Puumalaisen koskettava koreografia toimi esityksen kivijalkana. Kuvassa Tanjalotta Räikkä, Salla Korja-Paloniemi, Marja Myllylä, ja Puumalainen. Kuva Teemu Mäki

Perjantaina kantaesitetyn Homo Secunduksen käsikirjoittajat **Miko Kivinen** ja **Teemu Mäki** osaavat provosoida. Surrealistinen uni jättiläisrotasta, jota joudumme ilki alastomina syöttämään makupaloilla, ei ole se pahin painajaisemme. Painajaismaisimmat hahmot me näemme ilta illan jälkeen television uutis- ja ajankohtaislähetyksissä.

Esitys alkoi Ylen videotallenteella perussuomalaisten puheenjohtaja **Jussi Halla-ahon** haastattelusta kevään eduskuntavaalien jälkeen. Esityksen aikana muun muassa kokoomuksen kansanedustaja **Wille Rydman** ilmestyi näyttämölle kertomaan meille, miksi Jeesus ei ollut mikään kommunisti, vaan kunnon porvari.

Teatteri Telakan, Tanssiteatteri Minimien ja Tanssiteatteri Tsuumin Homo Secundus – Sekundaihminen eli Marxin kosto on kantaa ottava, monitaiteellinen teatteriperformanssi.

Nyt oltiin tosissaan, vaikka esityksen sisäinen ironia, tai oikeammin voimattomuuden tunne, on kiteytetty jo Mäen esitysjulistetta varten sommittelemaan [julistekuvaan](#). Kuvassa Kivisen luomana performanssihahmo Kuolio esittää totista isänonnea sylissä vauvaikäinen Karla Marx (**Salla Korja-Paloniemi**). Tällä Parta Kallella on suussaan tutti, vasemmassa kädessään Marxin pääteos Das Kapital ja oikeassa kädessään terävä veitsi.

Kivinen on kirjoittanut muun muassa yhdessä **Leea Klemolan** kanssa näytelmän Viettelysten asuntovaunu. Otaksun, että Homo Secunduksen teksti, usein aika hervoton tajunnanvirtaläppä on taottu kasaan pääasiassa Kivisen läppärillä. Teksti vilisi viittauksia ja lainauksia. Rakkaustyöpajan perustamista juhlittiin kuorossa lausutulla **Nazim Hikmetin** runolla Olen kommunisti.

Mäki on käyttänyt ohjauksessa hyväkseen lastenteatterin konventioita. Tästä esityksen selostajana toiminut Kivisen Kuolio antoi meille vinkin. Vaikka näyttämöllä oltiin alasti ja näyteltiin kaksi teatraalista henkirikosta, illuusio lastenteatterista säilyi ihmeellisen hyvin.



Leea Klemolan näytelmissä näyttämöllä alastomaksi riisutusta miehestä on tullut jo jonkinlainen ohjaajan signeeraus. Teemu Mäen ohjaamassa unikohtauksessa alastomuus on hyvin perusteltua. Kuva Teemu Mäki

Esityksen esteettinen kivijalka oli **Riikka Puumalaisen** koreografia. Esityksen liikekieli oli täsmällistä, voimakasta ja elävää. Se huipentui pitkään, esityksen päättäneeseen tanssiin, jossa korostui yhteisöllisyyden ja läsnäolon merkitys meidän hyvinvoinnillemme. Rakkaustyöpaja voi toteutua ja toimia, jos me olemme fyysisesti läsnä toisillemme.

Puumalainen ja kuopiolaisen Tanssiteatteri Minimien perustajiin kuuluva Korja-Paloniemi tanssivat upeasti. Vielä sykehdyttävämpää oli nähdä, miten näyttelijäntyön veteraanit **Tanjalotta Räikkä** ja **Marja Myllylä** sekä hallitsivat että unohtivat ikävuotensa ja kilonsa Puumalaisen ohjauksessa.

Räikän ja Myllylän upeasta näyttelijäntyöstä syntyi myös esityksen toinen kivijalka. Räikän rooli muotoilijana, yhteiskunnassa vallan ja varallisuuden itselleen kahmineen eliitin edustajana oli energinen ja voimakas. Myllylän roolityö työllisyyskurssin kurssilaisia simputtavana jämäkkyyskouluttajana yltyi oikeaksi bravuuriksi.

Myllylä juhli Homo Secunduksen ensi-illan roolityöllään 50 vuotta kestänyttä uraansa alan parhaiden perinteiden mukaisesti. Käsiohjelman mukaan Homo Secundus on rakkausnäytelmä ihmisarvosta. Näytelmän nimi on sanaleikki, joka viittaa ihmisen jälkeen tulevaan parempaan versioon ihmisestä, tai vaihtoehtoisesti sekundaihmiseen, jonkinlaiseen toisen luokan kansalaiseen.

Tulevaisuudessa maailmanhistorian näyttämölle astuu evoluution muovaaman ihmisen rinnalle geenimanipulaatiolla ja tekoälyllä luotu homo sapiens 2.0.

Tämän päivän todellisuutta on jo se, että älykkäät koneet korvaavat ihmisen tekemiä töitä kiihtyvällä vauhdilla. Jo lähitulevaisuudessa miljoonista ihmisistä ei tule vain työttömiä, vaan heistä tulee tarpeettomia. Meitä ei ehkä tarvita edes älykkäiden koneiden tuottamien tavaroiden ja palvelusten kuluttajina.

Mäen ideoiman, uudesti syntyneen Karla Marxin kehdestaan kajauttamalla taisteluhuudolla kaikkien maiden tarpeettomat ihmiset, liittykää yhteen, ei saada aikaan kummoistakaan vallankumousta.

Me elämme jo nyt **Aldous Huxleyn** uudessa uljaassa maailmassa.

Vaikka Hikmetin runossa kommunisti on rakkautta kiireestä kantapäähän, Homo Secunduksen tekijöiden näkemys maailman tilasta taitaa olla aika lohduton. Meidän nykyihmisten tyhmyys ja tietämättömyys kiteytyi esityksessä videotallenteeseen, jossa perussuomalaisena europarlamenttiin valittu **Teuvo Hakkarainen** selvitti Brysselissä näkemystään ilmastomuutoksesta.

Ei Hakkarainen uskossaan ole kuitenkaan mikään poikkeus säännöstä. Ma kaikki jaamme tämän uskon.

Kokoomuksen Rydman kiteytti tämän uskon uskontunnustuksen toteamalla, että tähän asti älykkäät ja luovat ihmiset ovat aina tehneet keksintöjä, joiden avulla olemme selvinneet pälkähästä. Historia on sen todistanut!

Yhdessä Homo Secunduksen avainkohtauksessa työllisyyskurssin osanottajat saavat eteensä pussillisen roskia ja heidät

komennetaan tekemään niistä uusia innovatiivisia vaateita ja muita keksintöjä. Parhaat palkitaan.

Mäen tekemissä hiilipiirroksessa, maalauksessa ja veistoksessa näyttämöllä jalkajousella surmatun Nikon rintakehästä kasvaa uusi elämänpuu jonka oksilla luonto jälleen kukoistaa.

Homo Secundus

Kantaesitys Teatteri Telakalla 27.9.2019

Myöhemmin näytelmää esitetään Espoon kaupunginteatterissa (23.10.–25.10.2019), Kuopion kaupunginteatterissa (12.11.–11.12.2019) ja Koko Teatterissa (29.4.–6.5.2020).

Ohjaus Teemu Mäki

Käsikirjoitus Teemu Mäki ja Miko Kivinen

Koreografia Riikka Puumalainen

Lavastus Mirka Nyrhinen, Nadja Räikkä, Perttu Sinervo, Teemu Mäki

Pukusuunnittelu Mirka Nyrhinen

Valosuunnittelu Nadja Räikkä

Äänisuunnittelu Antti Puumalainen